

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2017-03-17
Meddelad i Härnösand

Mål nr
4355-16 E
4356-16 E
4357-16 E

SÖKANDE

Menigo Foodservice AB, 556044-4647
Box 10013
121 26 Stockholm-Globen

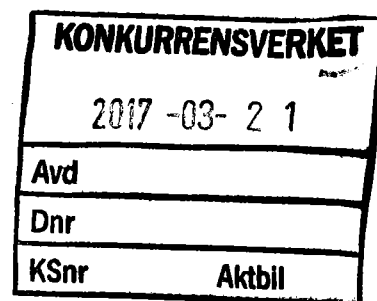
Ombud: advokaten Liselott Fröstad och jur.kand. Anna Englund
AG Advokat
Box 3124
103 62 Stockholm

MOTPARTER

Kramfors kommun
872 80 Kramfors

Sollefteå kommun
881 80 Sollefteå

Ånge kommun
841 81 Ånge

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan.

Dok.Id 120059

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 314 871 27 Härnösand	Backgränd 9	0611-46 06 00 E-post: forvaltningsrattenuharnosand@dom.se www.forvaltningsrattenuharnosand.domstol.se	0611-51 18 20	måndag-fredag 08:00-16:00

BAKGRUND

Kramfors kommun genomför upphandling av ramavtal avseende Livsmedel Grossistvaror för Kramfors kommun, Sollefteå kommun och Ånge kommun (kommunerna) inom områdena Färskt bröd Kramfors och Sollefteå, Frukt och grönt samt Grossistsortiment (dnr KS 2016/355). Upphandlingen genomförs med öppet förfarande. Tilldelningsgrunden är ekonomiskt mest fördelaktigt anbud utifrån en monetär utvärdering med prissatt kvalitet, där anbudsgivaren ska bifoga en redovisning av hur denne arbetar med ekologisk, social och ekonomiskt långsiktigt hållbar framtid (hållbarhet).

I tilldelningsbeslut den 30 november 2016 beslutades att avtal avseende gruppen Grossistsortiment ska tecknas med och Martin & Servera AB.

YRKANDEN M.M.

Menigo Foodservice AB (Menigo) ansöker om överprövning av upphandlingen avseende delen Grossistsortiment och yrkar i första hand att upphandlingen ska göras om och i andra hand att upphandlingen ska rättas på så sätt att ny utvärdering sker i enlighet med de förutsättningar som anges i förfrågningsunderlaget. Menigo anger i huvudsak följande till stöd för sin talan.

Förfrågningsunderlaget är utformat i strid med principerna om transparens och likabehandling i 1 kap. 9 § LOU. På grund av dessa brister har Menigos möjligheter att utforma ett optimalt och konkurrenskraftigt anbud försämrats, vilket medfört att Menigo gått miste om möjligheten att tilldelas kontrakt och därmed riskerat att lida skada. Eftersom bristerna är hänförliga till det konkurrensuppsökande skedet bör upphandlingen göras om. Även kommunernas utvärdering av anbuderna strider mot principerna om likabehandling och transparens då Martin & Servera AB tilldelats betyget ”Utmärkt” trots att deras redovisning av företagets hållbarhetsarbete inte uppfyller samtliga parametrar som krävs enligt förfrågningsunderlaget. Hade

Martin & Servera AB fått det betyg deras redovisning förtjänade hade Menigo tilldelats kontraktet. Den bristfälliga utvärderingen har medfört att Menigo har lidit eller riskerat att lida skada.

Anbudsgivaren har för utvärderingskriteriet *Hållbarhet* haft att lämna fritextsvar avseende fem olika aspekter av hållbarhetsarbete som organisationen kommer i kontakt och kan arbeta med. Utvärderingskriterier med fritextsvar ställer höga krav på att bedömningsgrunderna anges tydligt. Den betygsskala som kommunerna tagit fram når inte upp till dessa krav då utvärderingsmodellen för utvärderingskriteriet brister i transparens. Det framgår inte hur bedömningskriterierna och betygsskalan svarar mot varandra, det är oklart om alla kriterier ska bedömas enligt samtliga parametrar och hur den slutgiltiga betygsättningen ska gå till samt om betyg ska sättas för hela redovisningen eller om bedömningskriterierna betygsätts separat. Det framgår inte heller om kommunerna anser att vissa kriterier är viktigare än andra och om det kommer att ske någon typ av viktning. Betygsparametern ger inte någon ledning för vad som skiljer ”ständigt pågående hållbarhetsarbete” (Utmärkt) från ”pågående hållbarhetsarbete” (Bra). Det är oklart vilken frekvens arbetet ska ha för att anses vara ständigt och det anges inte vad som menas med att hållbarhetsarbetet ska vara långsiktigt. För bedömningskriteriet ”Ambitionsnivå” har kommunerna kvantifierat vad som menas med långsiktigt. Motsvarande ledning saknas här, vilket öppnar upp för godtyckliga bedömningar. Det är vidare oklart hur tre av fem bedömningskriterier ska kunna bedömas utifrån sin koppling till kommunerna. De två kriterier som handlar om vilka hållbarhetskrav som ställs och följs upp inom den egna organisationen och mot underleverantörer saknar helt koppling till kommunerna. Gemensamt för sådana åtgärder är att de inte anpassas efter enskilda kunder. Inte heller klimatsmart energianvändning har någon tydlig koppling till kommunerna då arbetet med till exempel hållbara transporter är oberoende av kunden. Betygsskalan är följaktligen inte anpassad eller läm-

pad för samtliga bedömningskriterier, vilket innebär att det är oförutsebart hur bedömningen ska gå till.

I Martin & Servera AB:s anbudssammanställning anges inte någonstans att hållbarhetsarbetet beträffande något av bedömningskriterierna har en tydlig koppling till kommunerna. Trots det har Martin & Servera AB fått betyget ”Utmärkt”. Vidare anges inte någon ledning för vad som skiljer ”hög ambitioner” (Utmärkt) från ”ambitioner” (Bra). En faktor är uppenbarligen femårsperspektivet, vilket kommunerna dock verkar ha frångått vid bedömningen. Det framgår inte heller någon gränsdragning för vad som utgör ett långsiktigt mål för ambitioner och vad som utgör ett långsiktigt mål för hållbarhetsarbete, vilket öppnar upp för att en anbudsgivare premieras dubbelt för sina beskrivningar på ett sätt som inte kan utläsas av förfrågningsunderlaget. Betygsparametern varken utvecklar eller hänvisar till vad som utgör kommunernas uppsatta mål eller de samhälleliga målen och det framgår inte heller av förfrågningsunderlaget. Det är högst oklart hur kommunerna ska kunna bedöma några av kriterierna utifrån denna betygsparameter. Även om kommunerna har uttryckliga mål för hållbarhet har anbudsgivarna inte fått tillgång till dem. Kommunerna har i motiveringen till betyget ”Utmärkt” angett att Martin & Servera AB:s arbete bidrar mycket stort till kommunernas hållbarhetsmål, trots att det varken anges vilka arbeten som åsyftas eller vilka hållbarhetsmålen är. Slutligen framgår inte av förfrågningsunderlaget vad som skulle kunna utgöra relevanta initiativ enligt punkten *Andra relevanta initiativ*. Trots att det inte framgår att kommunerna beaktat några relevanta initiativ har Martin & Servera AB vid bedömningen fått betyget ”Utmärkt”.

Sammanfattningsvis finns flera oklarheter i betygsmodellen, vilket inneburit att det inte gått att utläsa hur den efterfrågade redovisningen ska utformas för att vara konkurrenskraftig. Utrymmet för att redovisa hållbarhetsarbete har varit begränsat, vilket inneburit att anbudsgivarna inte haft möjlighet att

ta höjd för vad kommunerna eventuellt kan komma att ta i beaktande. Bristerna har även öppnat upp för att kommunerna först vid utvärderingen avgjort vad som ska premieras. Menigo har offererat ett lägre pris än Martin & Servera AB. Anledningen till att Martin & Servera AB tilldelades kontraktet är att de fick högre betyg för utvärderingskriteriet *Hållbarhet*, trots att deras redovisning av företagets hållbarhetsarbete inte innehåller alla de parametrar som krävs för betyget ”Utmärkt”. Därigenom har kommunerna frångått principerna om likabehandling och transparens vid utvärderingen.

Kommunerna bestrider bifall till ansökan och anför bland annat följande. Kommunerna har använt sig av utvärderingsmodellen ekonomiskt mest fördelaktigt anbud med ett hållbarhetskriterium som vägdes in i anbudspriset. I förfrågningsunderlagets bilagor Utvärderingsmodell och Anbudsinbjudan beskrivs tydligt vad kommunerna menar med kriteriet, hur leverantörernas anbud kommer att betygsättas och vilka förutsättningar som ska vara uppfyllda för att uppnå bedömningskriterierna. I och med att det bygger på en monetär utvärdering med prissatt kvalitet framgår även tydligt hur mycket varje betyg är värt i relation till anbudspriset. Utformningen av förfrågningsunderlaget och utvärderingsmodellen strider därmed inte mot transparensprincipen. Under anbudstiden ställdes inte heller någon fråga kring betygskalen eller dess transparens. Kommunerna genomförde utvärderingen utifrån den i förfrågningsunderlaget beskrivna utvärderingsmodellen. Varje anbud utvärderades för sig utifrån hur de inlämnade handlingarna svarade mot angivna utvärderingskriterier och jämfördes inte med varandra. En bedömning var dock per definition subjektiv och utfördes därför, i enlighet med förfrågningsunderlaget, av tio representanter som oberoende av varandra granskade leverantörernas anbudshandlingar. Det sammantagna betyget ledde till den slutliga betygsättningen.

Sammanfattningsvis försöker leverantören påvisa att förfrågningsunderlaget inklusive utvärderingsmodellen är bristfälligt, vilket kommunerna bestrider.

Bedömningskriterierna och betygskalan är klart och tydligt beskrivna och kommunernas slutgiltiga betygsättning för kriteriet *Hållbarhet* motiverades skriftligt i den anbudssammanställning som bifogades tilldelningsbeslutet. Motiveringen visar att betyget har en tydlig koppling till de angivna bedömningskriterierna och påvisar även hur kommunerna resonerade inför betygsättningen. Motiveringen är kort och koncist formulerad, men vid eventuella frågeställningar hade kommunerna självklart kunna utveckla och fördjupa resonemanget under den frivilligt förlängda avtalsspärren. Kommunerna anser att varken förfrågningsunderlaget eller utvärderingen strider mot de EU-rättsliga principerna.

Menigo har härefter i huvudsak anfört att det endast är utvärderingskriteriet *Hållbarhet* som Menigo har invändningar mot.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Bestämmelser

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling (LOU) är sedan den 1 januari 2017 upphävd och har ersatts av lagen (2016:1145) om offentlig upphandling. Den upphävda lagen gäller dock alltjämt för sådana upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet av den nya lagen.

Upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt och genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas (1 kap. 9 § LOU).

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kommer att lida skada, ska rätten efter ansökan av en leverantör besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts (16 kap. 4 och 6 §§ LOU).

Utredningen i målet

I bilagan Anbudsinbjudan punkten **2.2.1 Bedömning** står följande.

Hållbarhet har stor betydelse för Kramfors kommuns arbete och för helhetssynen på miljöpåverkan. Upphandlande myndighet ser den offentliga upphandlingen som ett strategiskt verktyg för att nå övergripande samhälleliga mål.

Kommunens politiska viljeinriktning för perioden 2016-2019 är Hållbarhet, Jämställdhet och Kultur. Stor vikt kommer därför i den här upphandlingen läggas på Hållbarhet. Med hållbarhet menar vi: ”hållbar utveckling är utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra generationers möjligheter att tillgodose sina behov”.

För att få en hållbar utveckling utgår kommunen från en helhetssyn på människans och samhällets behov och förutsättningar. Kommunens fortsatta samhällsbygge ska präglas av höga ambitioner och kvalitetskrav när det gäller energi, miljö och hushållning. Ambitioner ska forma en ekologisk, social och ekonomiskt hållbar framtid. *Brundtlandskommissionens definition av hållbar utveckling*

Livsmedel är en av de branscher vars försäljning till offentlig sektor har en stor miljöpåverkan, t.ex. då det gäller utsläpp av växthusgaser. Vilka råvaror som används för att producera livsmedlet har stor påverkan på de totala klimatutsläppen men även på den biologiska mångfalden. De livsmedel som finns på marknaden skiljer sig åt med både produktionssätt och klimatpåverkan. Animaliska livsmedel kan ha olika prestanda gällande djurvälstånd beroende på hur den specifika djurhållningen bedrivs som även spannmål har med växthusgaser. För att upphandlande myndighet ska kunna leva upp till sina satta mål är det viktigt att leverantören väljer att jobba med alternativ med bättre miljönytta. Utöver ställda krav per position kommer således upphandlande myndighet utifrån ovanstående synsätt att bedöma anbudsgivarens sätt att arbeta med hållbarhet.

I bilagan Utvärderingsmodell punkten **1.1.1 Bedömning** står följande.

Utvärdering av hållbarhet kommer att grunda sig på redovisningen av hur anbudsgivaren arbetar med hållbarhet. Se vidare i anbudsinbjudan om utvärderingen. Till anbudet ska bifogas en redovisning på max tre A4 sidor om hur anbudsgivaren arbetar med nedanstående utvärderingskriterium:

-Ekologisk, social och ekonomiskt långsiktig hållbar framtid.

Tilldelningskriteriet Hållbarhet kommer att bedömas utifrån:

- Hur samarbetet med producenter och produkter från närområdet för de tre upphandlande kommunerna är.
- Hur och i vilken omfattning arbetet med att knyta till sig producenter som arbetar med hållbar produktion-biologisk mångfald är.
- Hur och vilka hållbarhetskrav som ställs och följs upp på den egna organisationen med särskilt fokus på socialt ansvar.
- Hur och vilka hållbarhetskrav som ställs och följs upp på underleverantörer med särskilt fokus på hur leverantören tar socialt ansvar i produktionsprocessen.
- Hur klimatsmart energianvändningen är för att energieffektivisera, satsa på förnybara energikällor och hållbara transporter.

Betyg kommer att sättas efter en tregradig skala enligt följande:

UTMÄRKT

Det pågår ständigt ett hållbarhetsarbete som genomsyrar hela organisationen. Arbetet med hållbarhet är långsiktigt, trovärdigt och med en tydlig koppling till kommunerna. Höga ambitioner finns och med ett långsiktigt mål över 5 år. Arbetet bidrar mycket stort till kommunernas uppsatta mål. Andra relevanta initiativ inom hållbarhetsområdet har redovisats utöver bedömningskriterierna.

BRA

Det pågår ett hållbarhetsarbete som genomsyrar hela organisationen. Arbetet med hållbarhet är långsiktigt, och med en koppling till kommunerna. Ambitioner finns. Arbetet kan bidra till kommunernas uppsatta mål.

GODKÄNT

Det pågår ett hållbarhetsarbete. Arbetet med hållbarhet är kortsiktigt och visar inte på någon koppling till kommunerna. Låg ambitionsnivå.

Av kommunernas utvärdering av Martin & Servera AB:s anbud framgår följande.

Martin & Serveras ständiga hållbarhetsarbete genomsyrar hela organisationen och visar att företaget på ett utmärkt sätt jobbar med lokala producenter i kommunernas närområde. Det finns ett tydligt, högt och långsiktigt mål att fortsätta öka andelen ekologiska och miljömärkta artiklar. Företaget har mycket tydliga visioner och målsättningar genom deras uppförandekod, hur arbetet sker med handlingsplaner och åtgärder inom flera områden, bland annat jämlikhet och jämställdhet på arbetsplatsen. Samma krav ställs även på underleverantörerna. Företaget genomför årliga revisioner och löpande riskanalyser för att säkerställa att man utför en omfattande uppföljning. Företaget har en hög ambitionsnivå och arbetar

mycket långsiktigt och trovärdigt med t.ex. hållbarhetsfrågor genom stora investeringar i nya energieffektiva byggnader och egen elproduktion i form av sol och vind. Företagets arbete bidrar mycket stort till kommunernas hållbarhetsmål. Den sammanvägda bedömningen är att Martin & Servera uppnår bedömningen UTMÄRKT.

Av kommunernas utvärdering av Menigos anbud framgår följande.

Menigos hållbarhetsarbete genomsyrar hela organisationen. Det pågår ett arbete med att höja andelen lokala producenter och andelen ekologiska varor. Bedömningen är att företaget arbetar långsiktigt. Det finns mycket höga ambitioner inom områden som t.ex. energieffektivisering och hållbara transporter och lägre inom andra. I redovisningen för hur företaget jobbar med uppföljning av leverantörens sociala ansvar framgår bara hur de arbetar med EMV, vilket endast utgör en liten del av avtalssortimentet. Beskrivningen av t.ex. Nyskaparstipendiet och Gastronomiska samtal saknar en tydlig koppling till kommunerna. Leverantören beskriver att man samarbetar med lokala leverantörer men inte hur det sker. Företagets arbete kan bidra till kommunernas hållbarhetsmål. Den sammanvägda bedömningen är att Menigo uppnår bedömningen BRA.

Förvaltningsrättens bedömning

En förutsättning för att förvaltningsrätten ska besluta om åtgärder enligt LOU är att den upphandlande myndigheten har brutit mot någon bestämmelse i lagstiftningen eller någon av de gemenskapsrättsliga bestämmelserna som bär upp denna lagstiftning samt att den som begär överprövning lidit eller i vart fall riskerat att lida skada av den upphandlande myndighetens brott mot LOU. Förvaltningsrättens prövning är begränsad till vad Menigo som sökande har anfört till stöd för sin talan (jfr RÅ 2009 ref. 69).

Menigo har i huvudsak anfört att kommunerna agerat i strid med 1 kap. 9 § LOU då det funnits flera oklarheter i betygsmodellen, vilket inneburit att det inte gått att utläsa hur efterfrågad redovisning skulle utformas för att vara konkurrenskraftig. Dessa brister menar Menigo ha medfört att kommunerna först vid utvärderingen avgjort vad som ska leda till en hög poäng. Därutöver har Martin & Servera AB tilldelats en för hög poäng avseende företagets hållbarhetsarbete, då de inte uppfyller samtliga parametrar som krävs för betyget.

Av principen om likabehandling följer att anbudsgivarna ska ges lika möjlighet att utarbeta sina anbud och att de ska behandlas lika när anbudena prövas av den upphandlande myndigheten. Förfrågningsunderlaget ska vara utformat så att alla rimligt informerade och normalt omsorgsfulla leverantörer kan tolka informationen på samma sätt och med utgångspunkt i underlaget kunna bilda sig en uppfattning av möjligheterna att lämna ett konkurrenskraftigt anbud. Höga krav bör ställas på noggrannhet, tydlighet och transparens i alla delar av ett förfrågningsunderlag, även om mindre brister och oklarheter får godtas under förutsättning att de principer som bär upp lagen om offentlig upphandling och gemenskapsrätten inte träds för när (jfr RÅ 2002 ref. 50).

I alla upphandlingar med tilldelningsgrunden ”ekonomiskt mest fördelaktigt”, så som i den här aktuella upphandlingen, gör den upphandlande myndigheten en värdering av anbudena utifrån de kriterier som ställts upp i förfrågningsunderlaget. Att en anbudsgivare på förhand genom att ta del av förfrågningsunderlaget ska kunna förutse utfallet av utvärderingen av sitt anbud är inte möjligt. Att en utvärderingsmodell med prissatt kvalitet innehåller subjektiva moment är enligt förvaltningsrättens mening ofrånkomligt och innebär inte per automatik att upphandlingen brister i transparens och likabehandling.

Kommunerna har i aktuell upphandling angett att de kommer att utvärdera anbudena utifrån ett hållbarhetsperspektiv och har bland annat hänvisat till ”Kommunens politiska viljeriktning för perioden 2016-2019” och till Brundtlandkommissionens definition av begreppet hållbar utveckling. I utvärderingsmodellen anges vilka tilldelningskriterier som kommer att beaktas och vad som krävs för att uppnå respektive betyg i den samlade bedömningen. Precis som sökanden konstaterar är långsiktiga mål, som exempelvis hållbarhet och socialt ansvar, inte nödvändigtvis kopplade till en enskild

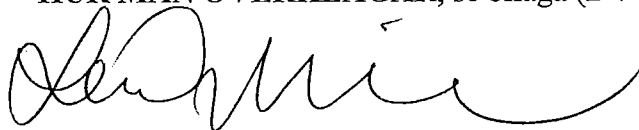
kund. Ekologisk, social och ekonomiskt långsiktig hållbarhet utgör snarare en intern och företagsspecifik process kopplad till externa krav och samhälls-
lelig utveckling. Det hindrar dock inte upphandlande myndigheter från att i
ett upphandlingsförfarande premiera det anbud som bäst motsvarar myndig-
hetens egna behov och uppsatta mål.

Förvaltningsrätten anser att kommunerna, på de punkter Menigo ifrågasatt,
angett förutsättningarna på ett sådant sätt att de uppfyller kraven på förutse-
barhet och transparens. Förvaltningsrätten anser också att kommunerna vid
utvärderingen iakttagit principerna om transparens och likabehandling.
Sammantaget har Menigo således inte visat att de riskerat att lida skada på
grund av fel begånget av kommunerna under upphandlingen eller i utvärde-
ringsfasen. Därmed saknas grund för förvaltningsrätten att ingripa mot upp-
handlingen och ansökan ska därför avslås.

Förvaltningsrätten erinrar om innehållet i 16 kap. 10 § LOU, enligt vilken den
upphandlande myndigheten när förlängd avtalsspärr råder inte får ingå avtal
förrän tio dagar har gått från det att förvaltningsrätten har avgjort målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Kerstin Widmark
rådman

Målet har föredragits av föredragande juristen Kristin Norling.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Om Ni vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska Ni skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.